

06.10.2023

6-А

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Релігійні вірування та культура первісної доби.

Мета уроку: простежити процес появи і розвитку прикладних знань, мистецтва та перших форм релігії за первісних часів; розвивати критичне мислення, вміння аналізувати і робити висновки, порівняння.

Актуалізація опорних знань

Бесіда «Коло думок»

- Хто володів майном і результатами праці в людському стаді, родовій общині, сусідській общині?
- Що призвело до збагачення старійшин і вождів?
- Хто здійснював владу в племені?

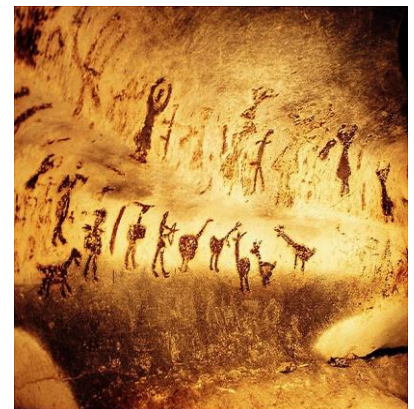
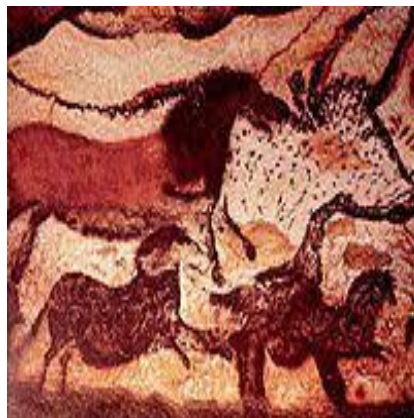
Мотивація навчальної діяльності.

Робота з візуальними джерелами

Що зображували первісні художники?

Чим відрізняються малюнки, що їх об'єднує?

Чому первісні митці здебільшого зображали тварин?

Перегляньте відео: <https://youtu.be/U8nhNCDfJBE?si=7IEZYTnYd8IHOPa>

Вивчення нового матеріалу

Коли людина виокремилася з тваринного світу, вона могла мислити абстрактно, символами й образами. За допомогою символів та образів — малюнків, вирізаних або виліплених фігурок тощо — вона намагалася досліджувати те, що оточувало її. Зображені звірі могли символізувати водночас небезпеку і привабливість, силу і красу.

Робота з таблицею (запишіть)

«Знання первісних людей»

Галузь знань	Першопочатки знань первісних людей
Математика	Вміли рахувати тварин, поділити їжу, розрахувати кількість зерна для їжі і майбутнього посіву. Для підрахунку використовували палички, камінці, вузлики, зерна.
Медицина	Вміли пускати кров, зашивати рани, ампутувати кінцівки, приймати пологи, лікувати цілющими травами.
Географічні знання	Створювали перші примітивні карти місцевості на кістках, корі дерев, деревині або шкірі тварин
Астрономія	Вміли орієнтуватися за сонцем і зірками, складали примітивні календарі, спостерігали за небесними світилами з первісних обсерваторій
Біологія	Знали види їстівних і отруйних рослин, їх властивості, вміли вирощувати сільськогосподарські культури. Накопичувались знання зі штучного відбору корисних порід тварин
Хімія	Знали властивості металів
Фізика	Знали властивості деревини, глини, каменю, кістки, вплив на них вогню, і холоду, винайшли перший штучний матеріал — кераміку. Першим механічним пристроєм став лук.

Робота з поняттям

Мистецтво — вид людської діяльності, що відбиває дійсність у конкретно-чуттєвих образах, відповідно до певних естетичних ідеалів.

Релігія — це віра в надприродні сили та поклоніння їм.

Тотемізм — віра в таємничий зв'язок людських груп (родів) з певними тваринами або рослинами;

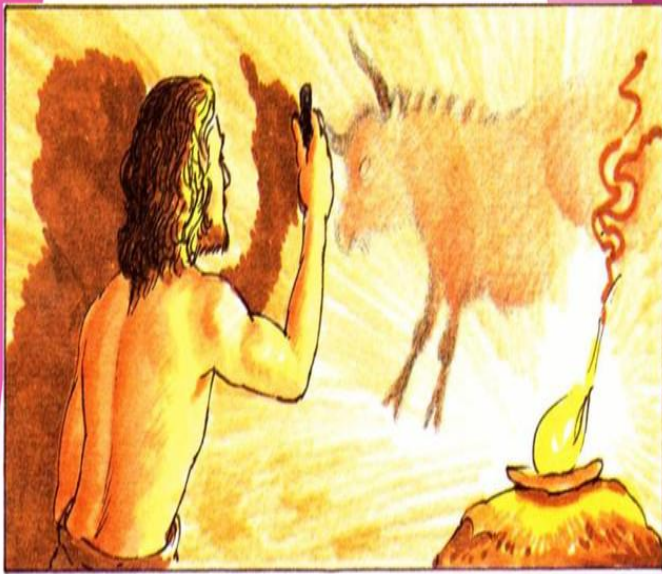
Анімізм — віра в невидимих «духів» або «душі», якими наділяли істот і неістот;

Фетишизм — наділення неживих предметів надприродними властивостями;

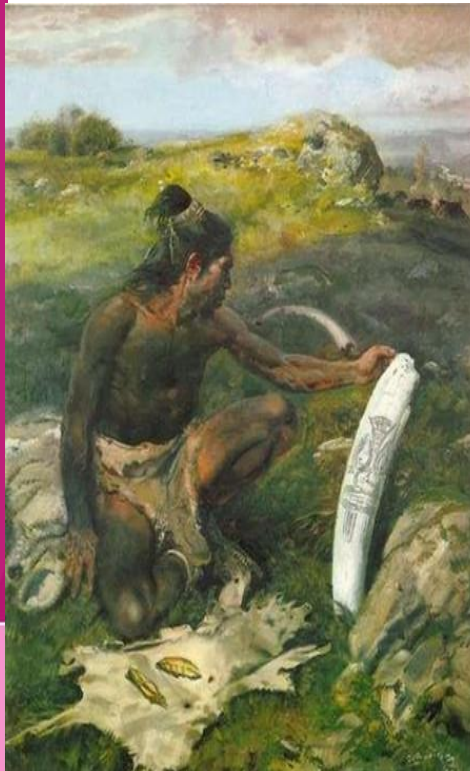
Магія — чаклунство, віра в «силу» певних дій та ритуалів, зокрема за принципом: «подібне викликає подібне» (якщо помолитися та лити воду з глечика, то піде дощ);

Давня людина була безсила перед явищами природи і боялася їх. Вона вважала, що грізні сили природи треба задобрити, і почала приносити їм жертви.

**Первісні
люди малювали
на стінах печер
природними
фарбами цілі
сцени з власного
життя**

Люди зображали те, що для них було найважливішим, частіше за все тварин, на яких полювали.

Видряпували
на кістці
зображення

Творча лабораторія

Учням потрібно визначити, про яку форму первісних релігій ідеться у наведених прикладах.

«Вважалося, що тотем (ведмідь) – «батько роду», який у всьому йому допомагає. Люди роду не повинні вбивати свого тотема, не могли вживати його в їжу».

«Сучасні австралійські аборигени вірять, що душа ненародженої дитини живе в дерев'яній пластинці, вкритій орнаментом або в невеликому камені».

«У цього народу існують різноманітні замовляння: людина, яке їде оленями, використовує замовляння для скорочення шляху; жінки замовляють нитки, щоб зробити їх міцнішими».

«Люди вірили, що, задобривши дерева, камені, можна забезпечити собі успішне полювання».

Узагальнення. Систематизація.

Бесіда

- Чим зумовлена поява релігійних вірувань у первісної людини?
- У яких формах існували релігійні вірування в первісні часи?
- Які елементи з вірувань первісних людей дійшли до нашого часу?
- Кого зображували первісні художники?
- Які полотна для цього використовували?

Рефлексія.

Скориставшись уявним мікрофоном, доповніть твердження: Раніше я не знав / не знала, що...

Домашнє завдання:

1. Прочитайте §14
2. Запишіть і вивчіть нові поняття й терміни на стор. 67

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!